

mediaschool.parlament.org.ua

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ: травень, 2012 рік

Перша сесія Школи

26 – 30 травня 2012 року у м. Алушта відбулася перша сесія Школи професійної журналістики «НОВА УКРАЇНА», яку проводить Лабораторія законодавчих ініціатив за підтримки Мережевої медіа програми фондів «Відкрите суспільство» та Міжнародного фонду «Відродження». Сесія була присвячена сучасним викликам в роботі журналіста, змінам способу споживання інформації та їх впливу на медіа, питанням національної безпеки та етнонаціональної політики України, ролі журналіста у соціальній інженерії. Також, під час сесії було проведено тренінг з інфографіки.

26 травня 2012 рік

**Ігор КОГУТ,
Віталій ЗАМНІУС**

Після урочистого відкриття та вступного слова Ігоря КОГУТА, директора Школи, та Віталія ЗАМНІУСА, керівника медіа програми Міжнародного фонду «Відродження», перший робочий день розпочався з проведення круглого столу на тему «Сучасні виклики журналістики». Доповідачами виступили Єгор СОБОЛЄВ, координатор Незалежного бюро журналістських розслідувань «Свідомо», та Валентина САМАР, голова Правління Інформаційного прес-центру. Доповідачі поділилися своїм баченням основних викликів, що стоять перед сучасними ЗМІ, зокрема обговорили питання професійності матеріалів, що створюються журналістами-блогерами, актуальність та можливості використання у роботі журналіста інформації із соціальних мереж,

В. Самар: «Все має десь зійтись, але головне – не полишати цю тему й не мати ілюзій, що я написав матеріал, вранці прокидаюсь – а світ перевернувся. Не буде такого».

Є. Соболев: «Зараз страшенно важливо не тільки поширювати інформацію про проблеми, про які більшість людей вже знає, але й про шляхи їх вирішення».

які є величезним викликом для багатьох світових мас-медіа, оскільки соціальні мережі перш за все поставили під питання виживання традиційних ЗМІ. Є. Соболев зазначив, що на його думку, перед журналістами, як і перед усіма іншими представниками суспільних професій, стоять найбільші виклики: безвідповідальність, безхребетність та корумпованість. Крім того, на думку журналіста, усі представники ЗМІ стикаються із проблемою свободи: свободою запрошувати гостей у студію, свободою обирати тему, свободою діставати факти. Учасники круглого столу підкреслили, що наразі перед українською журналістикою стоять дві основні проблеми, які визначають її подальший розвиток: по-перше, мас-медіа ще не стали по-справжньому незалежними у своїй роботі і більшість не до кінця розуміє сутність професії журналіста, і по-друге, український медіа простір починає переживати інформаційну революцію, пов'язану із зростаючою роллю нових медіа. Також, учасники Школи обговорили питання реального впливу журналістських матеріалів на ситуацію в країні або в окремих регіонах, поділилися своїм досвідом вирішення значущих питань на місцях за допомогою журналістських матеріалів.

Крім того, на думку журналіста, усі представники ЗМІ стикаються із проблемою свободи: свободою запрошувати гостей у студію, свободою обирати тему, свободою діставати факти. Учасники круглого столу підкреслили, що наразі перед українською журналістикою стоять дві основні проблеми, які визначають її подальший розвиток: по-перше, мас-медіа ще не стали по-справжньому незалежними у своїй роботі і більшість не до кінця розуміє сутність професії журналіста, і по-друге, український медіа простір починає переживати інформаційну революцію, пов'язану із зростаючою роллю нових медіа. Також, учасники Школи обговорили питання реального впливу журналістських матеріалів на ситуацію в країні або в окремих регіонах, поділилися своїм досвідом вирішення значущих питань на місцях за допомогою журналістських матеріалів.

**Єгор СОБОЛЄВ,
Валентина САМАР**

Єгор СОБОЛЄВ

«Українська суспільна угода полягає у зовсім іншому, вона називається так: «Ми крадемо, а Ви це терпите».

Логічним продовженням круглого столу став виступ Єгора Соболева, присвячений громадській активності як новому виміру професії журналіста. Є. Соболов поставив під сумнів звичне для всіх розуміння професії журналіста як безстороннього ретранслятора інформації, оскільки люди вже самі навчилися передавати її один одному. На думку експерта, журналіст мусить займатися громадською діяльністю, особливо в українських реаліях, коли постійно стикаєшся з ситуацією «пишеш, пишеш, а нічого не відбувається». На сьогоднішній день самих журналістських матеріалів є недостатньо для якісних зрушень в Україні, а відсутність активних дій з боку громадян загалом, і журналістів зокрема, спрямованих на зміну існуючої системи, є дорогою в нікуди. Тому Є. Соболов закликав журналістів об'єднувати зусилля заради спільної мети – створення кращого українського майбутнього.

27 травня 2012 рік

Наступного дня, 27 травня 2012 року, Ольга ДУХНІЧ, викладач кафедри політичних наук та загальної психології, заступник декану філософського факультету Таврійського національного університету, тренер та методист тренінгових програм НУО «Інтеграція та розвиток», через практичні справи допомогла учасникам ближче познайомитися один з одним та покращити командну роботу протягом усієї програми.

Сесія Школи продовжилася виступом Ігоря СЕМІВОЛОСА, виконавчого директора Центру близькосхідних досліджень, що був присвячений темі національної безпеки України в контексті захищеності життєво важливих інтересів людини та громадянина, суспільства та держави. Експерт розповів журналістам про критерії національної безпеки, серед яких виділив сферу дії життєво важливих національних інтересів та місце походження загроз національним інтересам. І. Семиволос поділився своїм баченням основних загроз для держави, зазначивши, що ключовими для України є внутрішні загрози.

Ольга ДУХНІЧ

Ігор СЕМІВОЛОС

«Насправді, зовнішніх небезпек для України, відверто кажучи, практично немає. Вони можуть виникнути лише за умов значного погіршення ситуації всередині країни. Тоді, в умовах failed state (держава, що занепадає) можуть актуалізуватися зовнішні загрози, такі як, наприклад, територіальні претензії».

Висвітлюючи питання політичної безпеки держави, експерт висловив думку, що ключовим тут є здатність політичної системи стабільно й конструктивно вирішувати політичні конфлікти, що передбачає, перш за все, наявність чіткої процедури. Також, у своєму виступі І. Семиволос приділив увагу питанням побудови політичної нації в Україні, зазначивши, що конкуруючі ідентичності громадян однієї держави різко зменшують можливості для діалогу та пошуків компромісу зі спірних питань; також суттєвим викликом у цьому питанні є криза політичних інститутів, недостатня легітимність політичної еліти та фрагментація політичного поля.

Після цього учасники вирушили до м. Бахчисарай, де мали можливість поспілкуватися з Рефатом ЧУБАРОВИМ, народним депутатом України III, IV та V скликання, заступником Голови Меджлису кримськотатарського народу, та подискутувати на тему «Етнонаціональна політика України крізь призму кримськотатарського народу». Р. Чубаров розповів учасникам Школи про історичне минуле кримськотатарського народу та проблеми, з якими стикається цей народ у сучасній українській державі, де етнонаціональна політика, не є достатньо виваженою та продуманою.

Рефат ЧУБАРОВ

Після цього журналісти відвідали історико-археологічний музей «Салачик», а також музей кримської історії «Ларішес». Директор музею «Ларішес» Гулівер АЛЬТИН познайомив учасників із експозицією унікального музею, що налічує понад 1,5 тис. експонатів XIII - XX століття. Учасники мали змогу познайомитися із топонімією Криму, історією Кримського півострову, численними фотографіями, що

були зроблені німецькими окупантами в Криму у 1941-1943 рр., а також картинами художника Р. Емінова, що зображують депортацію кримськотатарського народу.

Володимир ПРИТУЛА

«Крим був і залишається серйозним чинником регіональної безпеки. Найголовнішим стереотипом про Крим є те, що Крим є проросійським регіоном».

Наступного дня, 28 травня 2012 року, Володимир ПРИТУЛА, голова Комітету із моніторингу свободи преси в Криму, для подолання існуючих стереотипів ознайомив журналістів із історією життя «советских крымчан», розповів про їх політичні уподобання та причини їх виникнення, соціальне становище народів, що населяли Кримський півострів, коротко зупинився на ролі кримських татар. Підсумовуючи, експерт підкреслив, що освітнє, мовне, земельне питання, а також збереження ідентичності наразі залишаються ключовими для кримськотатарського народу.

Продовжився день виступом Ленура ЮНУСОВА, радника з питань ЗМІ в Криму програми «У-Медіа», Інтерньюз-Україна. Експерт виступив перед слухачами Школи для висвітлення питання змін способів споживання інформації у сучасному світі та їх впливу на медіа. Л.Юнусов

підкреслив виключну роль мобільних приладів, соціальних мереж, пошукових систем та агрегаторів у змінах способів споживання інформації, зазначивши, що якщо раніше комунікація відбувалася за принципом «один говорить, всі слухають», то наразі ситуація кардинально змінилася: «всі говорять, ніхто не слухає». Також експерт показав, якою є медіа дієта сучасної людини, як змінилася поведінка людей за останні 20 років під впливом змін у способах споживання інформації, яким чином це вплинуло на природу медіа: на зміну розірваній комунікації прийшли інтерактивні, конвергентні соціальні медіа. Л. Юнусов розповів про покоління «Digital», яке є прибічником безкоштовного контенту, мобільності, інтерактивності та безперервного постачання інформації, але не підтримує прив'язку до платформ та авторське право. Під час свого виступу Л. Юнусов також зазначив, що у сучасному світі набирає обертів розважальна функція ЗМІ, а інформаційна та просвітницька роль мас-медіа, навпаки, відходить на другий план. Також експерт дав практичні рекомендації для мас-медіа щодо використання нових медіа для залучення нової аудиторії.

Ленур ЮНУСОВ

«Найбільшою цінністю будь-якого ЗМІ є не контент, не позиція ЗМІ, а увага аудиторії. За увагу аудиторії вже сьогодні рекламодавці готові платити, а в майбутньому це буде одна з найрозповсюдженіших моделей монетизації».

Продовжуючи знайомитися з національною безпекою України, учасники Школи попрямували до м. Севастополь для відвідання режимного об'єкту – фрегату «Гетьман Сагайдачний».

Журналісти мали змогу на власні очі побачити один із найбільших кораблів Військово-морських сил України, на борту якого під час виконання своїх завдань перебуває 208 людей, дізнатися про основні його функції, познайомитися із особливостями його управління, озброєння та побутом українських моряків.

29 травня 2012 рік

Наступного дня, 29 травня 2012 року, перед учасниками виступив Сергій ГАЙДАЙ, директор зі стратегічного планування соціально-інжинірингового агентства «Гайдай.ком», із презентацією на тему «Журналіст: суб'єкт чи інструмент соціальної інженерії?». Експерт докладно розповів учасникам про інформаційні віруси, що «одурманюють» масову свідомість, про утворення мемів, стереотипів та різних психо-програм у суспільстві, а також навів приклади їх використання у PR. Друга частина виступу С. Гайдая була присвячена розвінчанню п'яти міфів, що захищають

Сергій ГАЙДАЙ

українську владу, зокрема такі як «Політика – це брудна справа»; «В українців ніколи нічого не виходить, менталітет такий»; «Зміни у суспільстві – довга справа, на це потрібні століття», зазначивши, що для справжньої еліти, якої в Україні наразі не існує, це питання декількох найближчих років.

Робота Школи завершилася проведенням практичного тренінгу з використання інфографіки в мас-медіа. Тренером виступив Олег ОНИСЬКО, керівник агенції Ukrainian Media Service, головний редактор тижневика «ZIK». Тренер познайомив журналістів із основними принципами використання інфографіки та підготовки інформації для створення інфографіки. О. Онисько зосередився на методах оформлення текстової інформації в інфографіку, основних інструмен-

Олег ОНИСЬКО

тах, що використовуються для візуалізації інформації. Також, експерт розповів про деякі особливості колористики; на прикладах показав учасникам тренінгу, які зразки інфографіки можна вважати якісними, а які – ні, та розповів як читач сприймає інформацію в залежності від використання тих чи інших інструментів в інфографіці. Крім того, О. Онисько поділився своїм досвідом роботи у агенції Ukrainian Media Service, розповів про основні проекти агенції, зазначивши, що зазвичай ЗМІ купують пакетні пропозиції, а не працюють від замовлення до замовлення. В кінці заняття учасники Школи отримали практичне завдання підготувати макет інфографіки з певного питання для презентації його під час другої сесії Школи.

«Інфографіка є другою після великого заголовку, на що звертає увагу людина при перегляді журналістського матеріалу. Інфографіка є особливо ефективною для зображення динаміки тих чи інших процесів».

Школа журналістики «НОВА УКРАЇНА» - єдиний проект в Україні, який спрямований не тільки на покращення професійних навичок працівників й керівників медіа, а й на їх світоглядний розвиток відповідно до кращих стандартів роботи ЗМІ у світі. Крім того, Школа є платформою для спілкування журналістів, обміну ідеями, досвідом та ініціативами.

Програма Школи складається на 60% з навчання щодо загально-орієнтованих тем (політика, економіка, боротьба з корупцією, освіта, охорона навколишнього середовища, медицина, культура тощо) та на 40% - з професійно орієнтованої освіти (теми свободи слова, медіа-бізнесу, нових медіа, журналістських розслідувань, PR у медіа сфері тощо).

Модель навчальної програми, яка складається з трьох сесій (в Києві, Криму та Львові), включає лекції, дискусії, тренінги, стратегічні ігри, круглі столи тощо.

Модераторами, тренерами та лекторами виступають провідні українські та зарубіжні експерти, суспільно-політичні діячі. У роботі Школи беруть участь Ю.Мостова, Є. Соболев, В. Сюмар, Н. Лигачова, А. Куликов, Д. Чепак, О. Богуцький, А. Шевченко, О. Хоменок, О. Погорелов, С. Гайдай М. Козюбра, М. Маринович, В. Паніотто, М. Попович, Н. Яковенко, М. Мінаков, Є. Бистрицький, І. Бураковський та інші журналісти, політичні та громадські діячі, експерти у сфері PR та медіа-права. Велику увагу у програмі приділяється міжнародному досвіду. В попередні роки викладачами Школи стали: Бьорн Еріксен (колишній директор телевізійного відділу Європейської мовної спілки), Герхард Гнаука (кореспондент "Die Welt" у Варшаві), Вільям Горслі (представник вільних медіа Асоціації європейських журналістів, Голова Британської секції Асоціації європейських журналістів), Андреа Йеска (Журналіст газет Frankfurter Allgemeine Zeitung та Sueddeutsche Zeitung, письменниця).

Учасниками та випускниками Школи є журналісти з різних міст України, які: мають значні досягнення у сфері журналістики; займають активну життєву позицію та демонструють лідерські якості; володіють потенціалом плідного використання знань, отриманих в рамках проекту, на користь суспільства та професії; є громадянами України віком до 35 років; є представниками різних видів ЗМІ.

Для підтримки мережі журналістів-випускників регулярно проводяться **Конференції випускників**, де зустрічаються учасники різних наборів Школи. Крім того, випускники залучаються до інших заходів Лабораторії законодавчих ініціатив: конференцій, круглих столів та клубів Української школи політичних студій, тренінгових програм з особистісного розвитку.

Проект було створено у 2009 році **Лабораторією законодавчих ініціатив** за підтримки **Міжнародного фонду «Відродження»**, з 2012 року проект реалізовується також за підтримки **Мережевої медіа програми фондів «Відкрите суспільство»**.

Контакти:

Ігор КОГУТ

Голова Ради Лабораторії законодавчих ініціатив,
Директор Школи професійної журналістики "НОВА УКРАЇНА"
kohut@laboratory.kiev.ua

Олександр СИНЬООКИЙ

Заступник Голови Ради Лабораторії законодавчих ініціатив
oleksandr@laboratory.kiev.ua

Наталія МАТВІЄНКО

Координатор Школи професійної журналістики "НОВА УКРАЇНА"
natalya@laboratory.kiev.ua

Марія КОВАЛЬ

Менеджер Школи професійної журналістики "НОВА УКРАЇНА"
info@laboratory.kiev.ua

Галина ТИЩЕНКО

Асистент Школи професійної журналістики "НОВА УКРАЇНА"
galyna@laboratory.kiev.ua

Тел.: (+38 044) 531 37 68
Для листів: а/с 20, м. Київ,
04070, Україна

mediaschool.parlament.org.ua